

اسلام واقعی کجاست ؟

رَوَى أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) قَالَ:

لَا يَكْمُلُ الْمُؤْمِنُ إِيمَانُهُ حَتَّى يَحْتَوِيَ عَلَى مَائَةٍ وَ ثَلَاثِ خِصَالٍ فِعْلٍ وَ عَمَلٍ وَ نِيَّةٍ وَ ظَاهِرٍ وَ بَاطِنٍ
فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا يَكُونُ الْمَائَةُ وَ ثَلَاثُ خِصَالٍ فَقَالَ يَا عَلِيُّ مِنْ
صِفَاتِ الْمُؤْمِنِ أَنْ يَكُونَ

از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) روایت شده که فرمودند ایمان مومن کامل نمی‌شود
تا اینکه دارای ۱۰۳ خصلت در فعل و عمل و نیت و باطن و ظاهر گردد آنگاه
امیرالمومنین (علیه السلام) فرمودند
یا رسول الله آن ۱۰۳ خصلت کدامند؟
فرمودند یا علی از جمله صفات مومن اینست که:

جَوَّالَ الْفِكْرِ - جَوْهَرِي الذِّكْرِ - كَثِيرًا عِلْمُهُ - عَظِيمًا حِلْمُهُ

اندیشه‌اش بسیار متحرک و پویاست - ذاتاً متذکر و به یاد خداست - علم و دانشش فراوان -
بردباریش بزرگ

جَمِيلَ الْمُنَازَعَةِ - كَرِيمَ الْمُرَاجَعَةِ - أَوْسَعَ النَّاسِ صَدْرًا - وَ أَذَلَّهُمْ نَفْسًا

خوش برخورد در کشمکش - بزرگوار در بازگشت و پذیرش - سعه صدرش از همه بیشتر -
و نفسش از همه خاکسار تر است

ضِحْكُهُ تَبَسُّمًا - وَ اجْتِمَاعُهُ تَعَلُّمًا - مُذَكِّرَ الْغَافِلِ مُعَلِّمَ الْجَاهِلِ

خنده اش تبسم - گردهماییش برای تعلم و یادگیری - تذکردهنده به غافل - و آموزنده
جاهل است

لَا يُؤْذِي مَنْ يُؤْذِيهِ وَلَا يَخُوضُ فِيمَا لَا يَغْنِيهِ وَلَا يَشْمَتُ بِمُصِيبَةٍ

به کسی که آزارش می کند آزاری نمی رساند و در آنچه به دردش نمی خورد وارد نشود و هیچ کس را به مصیبتی سرزنش و شماتت نمی کند

وَلَا يَذْكُرُ أَحَدًا بِغِيْبَةٍ - بَرِيئًا مِنَ الْمُحَرَّمَاتِ - وَاقِفًا عِنْدَ الشُّبُهَاتِ

و هیچ کس را با غیبت یاد نمی کند - از کارهای حرام بیزار است - در موارد شبهه قدم بر نمی دارد

كَثِيرَ الْعَطَاءِ - قَلِيلَ الْأَذَى - عَوْنًا لِلْغَرِيبِ - وَ أَبًا لِلْيَتِيمِ

بخشش فراوان - آزارش بسیار کم - برای غریب و ناآشنا یاور - و برای یتیم پدر است

بُشْرُهُ فِي وَجْهِهِ وَ حُزْنُهُ فِي قَلْبِهِ - مُسْتَبْشِرًا بِفَقْرِهِ

شادابی و خرمی اش در چهره و حزن و اندوهش در دل - و به نیاز خود (به خدا) خرسند است

أَخْلَى مِنَ الشَّهْدِ وَأَصْلَدَ مِنَ الصَّلْدِ - لَا يَكْشِفُ سِرًّا وَلَا يَهْتِكُ سِتْرًا

شیرین تر از عسل و سخت تر از سنگ است - هیچ رازی را فاش نسازد و هیچ پرده ای را ندرد

لَطِيفَ الْحَرَكَاتِ - حُلُوَ الْمُشَاهَدَةِ - كَثِيرَ الْعِبَادَةِ - حَسَنَ الْوَقَارِ

حرکاتش لطیف - دیدارش شیرین - عبادتش بسیار - وقارش نیکو

لَيْنَ الْجَانِبِ - طَوِيلَ الصَّمْتِ - حَلِيمًا إِذَا جُهِلَ عَلَيْهِ

برخوردش نرم - سکوتش طولانی است - اگر درباره او به نادانی رفتار شود حلیم و بردبار است

صَبُورًا عَلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْهِ - يَجِلُّ الْكَبِيرَ وَ يَرْحَمُ الصَّغِيرَ

برکسی که به او بدی کرده است شکیباست - بزرگتر را گرامی داشته و به کوچکتر رحم می‌کند

أَمِينًا عَلَى الْأَمَانَاتِ - بَعِيدًا مِنَ الْخِيَانَاتِ - إِفْهَهُ التَّقَى وَ حِلْفُهُ الْحَيَاءُ

بر امانت‌ها امین - و از خیانت‌ها به دور است - همدم او تقوا و هم پیمان او شرم و حیاست

كَثِيرَ الْحَذَرِ - قَلِيلَ الزَّلَلِ - حَرَكَاتُهُ أَدَبٌ - وَ كَلَامُهُ عَجِيبٌ

پرهیزش بسیار - و لغزشش کم - حرکاتش مودبانه - و گفتارش مایه شگفتی است

مُقِيلَ الْعَثَرَةِ - وَ لَا يَتَّبِعُ الْعَوْرَةَ - وَقُورًا صَبُورًا - رَضِيًّا - شَكُورًا

از خطا و لغزش در می‌گذرد - و در پی عیوب دیگران نمی‌رود - با وقار - صبور - خشنود و راضی - سپاسگذار

قَلِيلَ الْكَلَامِ - صَدُوقَ اللِّسَانِ - بَرّاً - مَصُوناً

کم حرف - راست گفتار - نیکوکار - مصون و محفوظ

حَلِماً - رَفِيقاً - عَفِيفاً - شَرِيفاً - لَا لَعَانَ وَ لَا كَذَّابٌ

بردبار - رفیق و سازگار - پاکدامن - با شرافت است - لعن کننده و دروغگو نیست

وَ لَا مُعْتَابٌ - وَ لَا سَبَّابٌ - وَ لَا حَسُودٌ وَ لَا بَخِيلٌ - هَشَّاشاً بَشَّاشاً

غیبت کننده نیست - دشنام نمی دهد - نه حسود است و نه بخیل - گشاده رو و شاداب است

لَا حَسَّاسٌ وَ لَا جَسَّاسٌ - يَطْلُبُ مِنَ الْأُمُورِ أَعْلَاهَا - وَ مِنَ الْأَخْلَاقِ أَسْنَاهَا

نه ظریف و حساس است - و نه کنجکاو و جاسوس - از کارها عالی ترین را طلب می کند - و از اخلاق برجسته ترین را

مَشْمُولاً بِحِفْظِ اللَّهِ - مُؤَيِّداً بِتَوْفِيقِ اللَّهِ - ذَا قُوَّةٍ فِي لِينٍ

حفظ خدا شامل حال اوست - به توفیق الهی یاری شده است - و در عین نرمش قوی است

وَ عَزْمَةٍ فِي يَقِينٍ - لَا يَحِيفُ عَلَى مَنْ يَنْغِصُ - وَ لَا يَأْتُمُّ فِي مَنْ يَحِبُّ

و تصمیمش همراه با یقین - با کسی که دشمن باشد ستم نمی کند - و درباره کسی که دوستش دارد به گناه نمی افتد

صَبُورٌ فِي الشَّدَائِدِ - لَا يُجُورُ وَلَا يَعْتَدِي - وَلَا يَأْتِي بِمَا يَشْتَهِي

در سختی‌ها بسیار شکیباست - نه ستم می‌کند و نه تجاوز - و هر چه دلش خواست انجام ندهد

الْفَقْرُ شِعَارُهُ - وَالصَّبْرُ دِتَارُهُ - قَلِيلَ الْمُنُونَةِ - كَثِيرَ الْمَعُونَةِ

جامه زیرینش نیاز (به خدا) - و جامه زبرینش صبر و مقاومت - هزینہ و زحمتش اندک - کمک و یاریش بسیار

كَثِيرَ الصِّيَامِ - طَوِيلَ الْقِيَامِ - قَلِيلَ الْمَنَامِ - قَلْبُهُ تَقِي - وَ عِلْمُهُ زَكِي

روزه‌داری او بسیار - قیام و عبادتش طولانی - خوابش کم - قلبش پرهیزگار و علم و دانشش پاکیزه است

إِذَا قَدَرَ عَفَا - وَإِذَا وَعَدَ وَفَى - يُصُومُ رَغْبًا - وَ يَصِلِّي رَهْبًا

هنگامی که قدرت یابد عفو نماید - و هنگامی که وعده دهد وفا نماید - با میل و رغبت روزه می‌گیرد - و با ترس و خوف نماز می‌خواند

وَ يُحْسِنُ فِي عَمَلِهِ كَأَنَّهُ نَاطِرٌ إِلَيْهِ - عَضَّ الظَّرْفِ - سَخِي الْكُفِّ

چنان نیکو عمل می‌کند که گویا او را می‌بینند - دیده‌اش (از ناروا) فرو بسته - دستش باسقاوت است

لَا يَرُدُّ سَائِلًا - وَ لَا يَخْلُ بِنَائِلٍ - مُتَوَاصِلًا إِلَى الْإِخْوَانِ - مُتَرَادِفًا إِلَى الْإِحْسَانِ

در خواست کننده‌ای را رد نکند - ونسبت به دستاورد دیگران بخل نورزد - بابرادران ارتباط
وپیوستگی دارد - در نیکوکاری پیاپی اقدام کند

يَزِنُ كَلَامَهُ وَ يَحْرِسُ لِسَانَهُ - لَا يَغْرُقُ فِي بَغْضِهِ - وَ لَا تَهْلِكُ فِي حُبِّهِ

سنجیده سخن می گوید و زبانش را می بندد - در خشم و دشمنی غرق نشود - و در دوستیش
هلاک نگردد

لَا يَقْبَلُ الْبَاطِلَ مِنْ صَدِيقِهِ وَ لَا يَرُدُّ الْحَقَّ مِنْ عَدُوِّهِ - وَ لَا يَتَعَلَّمُ إِلَّا لِيَعْلَمَ وَ لَا يَعْلَمُ
إِلَّا لِيَعْمَلَ

باطل را از دوستش نمی‌پذیرد و در مقابله با دشمن حق را پایمال نمی‌کند - دانش را نمی-
آموزد مگر برای دانستن و آگاهی و نمی‌آموزد مگر برای عمل

قَلِيلًا حَقْدُهُ - كَثِيرًا شُكْرُهُ - يَطْلُبُ النَّهَارَ مَعِيشَتَهُ - وَ يَبْكِي اللَّيْلَ عَلَى خَطِيئَتِهِ

کینه اش اندک - شکر و سپاس بسیار - در روز به جستجوی معاش می‌پردازد و در شب بر خطا
وگناهش گریه می کند

إِنْ سَلَكَ مَعَ أَهْلِ الدُّنْيَا كَانَ أَكْبَسَهُمْ وَ إِنْ سَلَكَ مَعَ أَهْلِ الْآخِرَةِ كَانَ أَوْرَعَهُمْ

اگر با اهل دنیا همراه شود زیرک‌ترین آنهاست و اگر با اهل آخرت همراه باشد پارساترین
آنهاست

لَا يَرْضَىٰ فِي كَسْبِهِ بِشُبُهَةٍ - وَ لَا يَعْمَلُ فِي دِينِهِ بِرُخْصَةٍ

در کسب خویش موارد شبهه را نمی‌پسندد - و در عمل به دینش دنبال عذر و رخصتی نمی‌رود

يُعْطِفُ عَلَىٰ أَخِيهِ بِرَلَّتِهِ - وَ يَرْضَىٰ مَا مَضَىٰ مِنْ قَدِيمِ صُحْبَتِهِ

با خطا و لغزش برادر دینیش به عطفوت رفتار نماید - و حق دوستی دیرینه را مراعات می‌کند

منبع: بحار الانوار - جلد ۶۷ - ص ۲۱۰